

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 23. februārī
(OR. en)

6793/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0051 (COD)

POLCOM 37
COEST 153
CODEC 251

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 23. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 106 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par tirdzniecības pagaidu liberalizāciju, kura papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 106 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 106 *final*

Briselē, 23.2.2023.
COM(2023) 106 final

2023/0051 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par tirdzniecības pagaidu liberalizāciju, kura papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kopš 2022. gada 24. februāra īstenotā neprovocētā un nepamatotā Krievijas militārā agresija pret Ukrainu ir būtiski negatīvi ietekmējusi Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, jo tā ir prasījusi daudzu cilvēku dzīvību un tās rezultātā ir jākoncentrējas uz teritorijas aizsardzību, ļoti daudzi iedzīvotāji ir pārvietoti, ir iznīcināta ražošanas jauda un ievērojama daļa transporta ceļu nav pieejami tāpēc, ka ir ierobežota piekļuve Melnajai jūrai. Šajā sarežģītajā situācijā Eiropadome savos 2022. gada 21. oktobra un 2023. gada 9. februāra secinājumos uzsvēra, ka tā turpinās sniegt spēcīgu politisko un ekonomisko atbalstu Ukrainai. Turklāt Ukraina ir lūgusi Savienību pēc iespējas atvieglot nosacījumus, lai palīdzētu valstij saglabāt savu tirdzniecības pozīciju ar pārējo pasauli un vēl vairāk padziļināt savas tirdzniecības attiecības ar Savienību. Pasākumi šajā jomā ietver sauszemes loģistikas veicināšanu saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem¹ un pa ES un Ukrainas solidaritātes joslām, kā arī tirgus liberalizācijas pakāpes palielināšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 30. maija Regulu (ES) 2022/870 par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu. Minētā regula stājas spēkā 2022. gada 4. jūnijā un būs spēkā līdz 2023. gada 5. jūnijam. Ir pierādījies, ka šie pasākumi palielina elastību un noteiktību Ukrainas ražotājiem.

Ņemot vērā Krievijas nepārtraukto militāro agresiju pret Ukrainu, no tā izrietošo nepieciešamību turpināt atbalstīt Ukrainu ekonomiski un ņemot vērā to, ka Ukrainai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss, Komisija sniedz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko atjauno šādus tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kuri būtu jāpiemēro vienu gadu no dienas, kad beidzas pašreizējo pasākumu termiņš (t. i., no 2023. gada 6. jūnija):

- visu atlikušo muitas nodokļu pagaidu apturēšana saskaņā ar IV sadaļu Asociācijas nolīgumā starp ES un Ukrainu (turpmāk “Asociācijas nolīgums”)², ar ko izveido padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*). Tas attiecas uz divām ražojumu kategorijām:
 - augļiem un dārzeņiem, uz ko attiecas ieviešanas cenu sistēma;
 - lauksaimniecības produktiem un pārstrādātiem lauksaimniecības produktiem, uz ko attiecas tarifa kvotas;

¹ Sk. Padomes Lēmumu (ES) 2022/1158 (2022. gada 27. jūnijs) par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem (OV L 179, 6.7.2022., 1. lpp.), un Padomes Lēmumu (ES) 2022/2435 (2022. gada 5. decembris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem (OV L 319, 13.12.2022., 5. lpp.).

² Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.), puses parakstīja divās daļās — 2014. gada martā un jūnijā. Asociācijas nolīguma dažas daļas tiek provizoriski piemērotas kopš 2014. gada 1. novembra. Padziļināta un visaptveroša brīvās tirdzniecības zona (*DCFTA*) tiek provizoriski piemērota kopš 2016. gada 1. janvāra, un tā pilnībā stājas spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējušas visas ES dalībvalstis.

- antidempinga maksājumu par Ukrainas izcelsmes importu pagaidu neiekasēšana no šīs regulas spēkā stāšanās dienas un
- kopīgo importa noteikumu (aizsardzības pasākumu)³ piemērošanas pagaidu apturēšana attiecībā uz Ukrainas izcelsmes importu.

Regula (ES) 2022/870 arī paredz uz laiku apturēt atlikušos tarifus rūpniecības precēm, uz kurām saskaņā ar Asociācijas nolīguma I pielikuma A daļu attiecas nodokļa pakāpeniska atcelšana līdz 2022. gada beigām. Šajā priekšlikumā par minēto pasākumu atjaunošanu nav ietvertas šīs preces, jo tām jebkurā gadījumā kopš 2023. gada 1. janvāra piemēro nulles nodokli.

Šie pagaidu un ārkārtas pasākumi palīdzēs nepārtraukti atbalstīt un veicināt esošās tirdzniecības plūsmas no Ukrainas uz Savienību. Tas atbilst vienam no Asociācijas nolīguma galvenajiem mērķiem – izveidot nosacījumus pastiprinātām ekonomiskām un tirdzniecības attiecībām, kas vestu uz pakāpenisku Ukrainas integrāciju ES iekšējā tirgū.

Šajā regulas priekšlikumā paredzētie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi tiek veikti, ievērojot saistības, kas noteiktas Asociācijas nolīguma 2. pantā, kurā kā nolīguma būtiska sastāvdaļa ir noteikta suverenitātes un teritoriālās integritātes, robežu neaizskaramības un neatkarības principu ievērošanas veicināšana. Tāpat tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu atkarīgi no tā, vai tiek ievēroti tie paši pamatprincipi, kas minēti 2. pantā, ieskaitot tos, kuri nosaka, ka demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un tiesiskuma principa ievērošana ir minētā nolīguma būtiska sastāvdaļa.

Turklāt šajā priekšlikumā ietverta tirdzniecības liberalizācijas pasākumu mērķis ir saskaņā ar LESD 207. panta 1. punktu nodrošināt, ka Savienības kopējā tirdzniecības politika tiek īstenota, ievērojot LES 21. pantā izklāstītos Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

Saskaņā ar priekšlikumu tiks piemērotas paātrinātas aizsardzības pasākumu procedūras, pamatojoties uz regulāru uzraudzību, kas vajadzības gadījumā ļauj atkārtoti ieviest muitas nodokļus.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu saskaņā ar Asociācijas nolīguma īstenošanu un jo īpaši ar IV sadaļu, ar kuru izveido *DCFTA* un kurā noteikts, ka pārejas perioda laikā, kas nepārsniedz 10 gadus, skaitot no dienas, kad stājas spēkā minētais nolīgums, puses pakāpeniski izveido brīvās tirdzniecības zonu.

Turklāt Regula (ES) 2022/870 ir apliecinājusi ES stingro apņemšanos sniegt ekonomisku atbalstu Ukrainai, izmantojot starptautisko tirdzniecību un ņemot vērā Krievijas agresiju pret Ukrainu. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu atjaunošana ir loģisks šīs politikas turpinājums, jo turpinās militārā agresija, kā arī Ukrainas ekonomiskās grūtības.

Visbeidzot, Ukraina saskaņā ar Asociācijas nolīguma 29. panta 4. punktu 2021. gadā lūdza sākt pārskatīšanu, lai apsvērtu iespēju paātrināt muitas nodokļu atcelšanu tirdzniecībā starp Ukrainu un Savienību un paplašināt šīs atcelšanas tvērumu. Sarunas pašlaik ir apturētas.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

Tomēr ES un Ukrainas samitā, kas notika 2023. gada 3. februārī, tika apstiprināts pārskatītais Prioritārās rīcības plāns padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas (*DCFTA*) pastiprinātai īstenošanai 2023.–2024. gadā. Tas ietver, piemēram, Ukrainas apņemšanos 2023. gada pirmajā ceturksnī ieviest tiesību aktus par mājputnu gaļas higiēnu un kvalitāti, kas ļaus ieviest saskaņotus grozījumus eksporta sertifikātā konkrētas mājputnu gaļas eksportam no ES uz Ukrainu.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Eiropas Savienība ir stingri nosodījusi Krievijas agresiju pret Ukrainu un ir veikusi vēl nepieredzētus pasākumus Ukrainas atbalstam šajā ārkārtas situācijā, sākot no finansiālas palīdzības, tostarp makrofinansiālās palīdzības ārkārtas pasākumiem un atjaunošanai, militārā ekipējuma piegādēm, plašu sankciju pieņemšanas pret Krieviju un Baltkrieviju, līdz sadarbības pastiprināšanai saskaņā ar Asociācijas nolīgumu. Turklāt Ukrainai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss. Tāpēc ierosinātā regula atbilstu LES 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās un izrietētu no tā, kā arī atbilstu LESD 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai īstenotu kopējo tirdzniecības politiku un sasniegtu mērķi palīdzēt Ukrainai pārvarēt ekonomiskās grūtības, arī tirdzniecībā ar Savienību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 207. panta 2. punktu, kurā ir paredzēti kopējās tirdzniecības politikas pasākumi.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Lai nodrošinātu tirdzniecības liberalizācijas pasākumu turpināšanu attiecībā uz Ukrainu pēc Regulas (ES) 2022/870 termiņa beigām 2023. gada 5. jūnijā, ir svarīgi, lai regula stātos spēkā 2023. gada 6. jūnijā. Ņemot vērā šo nepieciešamību un no tā izrietošo šā priekšlikuma steidzamību, ietekmes novērtējums netika veikts. Tomēr 2007. gadā tika veikts ilgtspējas ietekmes novērtējums par Asociācijas nolīguma tirdzniecības noteikumiem un ar tirdzniecību saistītajiem noteikumiem, kuru bija pasūtījis Tirdzniecības ĢD un kura rezultāti tika ņemti vērā sarunās par *DCFTA*. Minētais pētījums apstiprināja, ka tirdzniecības noteikumu un ar tirdzniecību saistīto noteikumu īstenošanai būtu pozitīva ekonomiskā ietekme gan ES, gan Ukrainā.

Turklāt importa plūsmas saskaņā ar Regulu (ES) 2022/870 tiek regulāri uzraudzītas un paziņotas. Pamatojoties uz šīs uzraudzības rezultātiem, tiek ierosināts aizsardzības pasākumu noteikumus padarīt operatīvākus, ja imports nelabvēlīgi ietekmē ES tirgu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šajos pasākumos ir ievēroti tie paši pamatprincipi, kā tie, kas noteikti Asociācijas nolīgumā starp ES un Ukrainu. Proti, 2. pants Asociācijas nolīgumā ar Ukrainu nosaka, ka nolīguma būtiskas sastāvdaļas ir demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību un tiesiskuma principa ievērošana.

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pamatojoties uz aplēsēm par to ražojumu importa apjomu līmeni, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuri pārsniedz ikgadējo beznodokļu kvotu no Ukrainas 2021. gadā, Eiropas Savienība katru gadu zaudētu 33,4 miljonus EUR muitas ieņēmumu. Turklāt pēc to antidempinga pasākumu izbeigšanas, kas piemērojami konkrētu Ukrainas izcelsmes karsti velmētu plakanu dzelzs, nelegētā tērauda vai cita legētā tērauda velmējumu importam [iekļaut zemsivītras piezīmi, kad tā publicēta], vienīgais tirdzniecības aizsardzības pasākums attiecībā uz Ukrainu ir antidempinga maksājumi konkrētu dzelzs vai tērauda bezšuvju cauruļvadu un cauruļu importam, kas nav iekasēti saskaņā ar Regulas (ES) 2022/870 1. panta 2. punktu. Šā maksājuma iekasēšana beigsies 2023. gada 3. oktobrī, ja Komisija nesaņems pieprasījumu ar pietiekamiem pierādījumiem par to, ka pēc pasākumu termiņa beigām dempings un kaitējums varētu turpināties vai atkārtoties. Ja pasākumi attiecībā uz konkrētiem dzelzs vai tērauda bezšuvju cauruļvadiem un caurulēm pēc minētā datuma tiktu pagarināti, aplēstie maksimālie antidempinga maksājumu zaudējumi (pamatojoties uz importa līmeni no Ukrainas 2020. un 2021. gadā) būtu mazāki nekā 15 miljoni EUR gadā. Tādējādi kopējā aplēstā summa ir 48,4 miljoni EUR⁴, tāpēc ietekme uz ES pašu resursiem būs ļoti neliela.

⁴ Tiek lēsts, ka tarifa kvotu pārsniegums ir 44,5 miljoni EUR un 20 miljoni EUR — antidempinga maksājumiem. Tādējādi no šīs regulas izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 64,5 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,75 = 48,4$ miljoni EUR attiecīgajā periodā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Speciāli tam paredzētās Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs ir iespējams tiešsaistē ziņot par ES un Ukrainas divpusējās tirdzniecības attīstību. Regulas ietekmes regulāru uzraudzību, ņemot vērā informāciju par to ražojumu eksportu, importu, cenām Savienības tirgū un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi, veic reizi divos mēnešos.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā ārkārtas situāciju Ukrainā, pasākuma mērķis ir, apturot visus atlikušos Ukrainas ražojumiem piemērotos tarifus un ievedmuitas nodokļus, palielināt tirdzniecības plūsmas visam importam no Ukrainas. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi nozīmētu ievadmuitas nodokļu pilnīgu apturēšanu visiem ražojumiem.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par tirdzniecības pagaidu liberalizāciju, kura papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

tā kā:

- 1) Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses² ("Asociācijas nolīgums"), veido pamatu attiecībām starp Savienību un Ukrainu. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2014/668/ES³ Asociācijas nolīguma IV sadaļa, kas attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, provizoriski tika piemērota no 2016. gada 1. janvāra⁴, un tā stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- 2) Asociācijas nolīgums pauž Asociācijas nolīguma Pušu ("Puses") vēlmi stiprināt un paplašināt attiecības vērienīgā un inovatīvā veidā, veicināt un panākt pakāpenisku ekonomisko integrāciju un to darīt saskaņā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Pušu dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- 3) Asociācijas nolīguma 25. pants paredz, ka, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ("GATT 1994") XXIV pantu, pakāpeniski tiek izveidota brīvās tirdzniecības zona starp Pusēm. Šajā nolūkā Asociācijas nolīguma 29. pants

¹ Eiropas Parlamenta (...) nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes (...) lēmums.

² OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

³ Padomes Lēmums 2014/668/ES (2014. gada 23. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz nolīguma III sadaļu (izņemot noteikumus par attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kas kā darba ņēmēji likumīgi nodarbināti otras puses teritorijā) un IV, V, VI un VII sadaļu, kā arī saistītajiem pielikumiem un protokoliem (OV L 278, 20.9.2014., 1. lpp.).

⁴ Padomes Lēmums 2014/668/ES (2014. gada 23. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz nolīguma III sadaļu (izņemot noteikumus par attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kas kā darba ņēmēji likumīgi nodarbināti otras puses teritorijā) un IV, V, VI un VII sadaļu, kā arī saistītajiem pielikumiem un protokoliem (OV L 278, 20.9.2014., 1. lpp.).

paredz muitas nodokļu pakāpenisku atcelšanu saskaņā ar tajā iekļautajiem sarakstiem un iespēju paātrināt un paplašināt šādas atcelšanas darbības jomu. Asociācijas nolīguma 48. pants paredz, ka, pirms starp Pusēm tiek piemēroti antidempinga pasākumi, ir jāņem vērā sabiedrības intereses.

- 4) Kopš 2022. gada 24. februāra īstenotais neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir būtiski negatīvi ietekmējis Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, gan tāpēc, ka ir iznīcināta ražošanas jauda, gan arī tāpēc, ka ievērojama daļa transporta ceļu nav pieejami, piemēram, tādēļ, ka ir ierobežojumi un neskaidrības attiecībā uz piekļuvi Melnajai jūrai. Šādos ārkārtas apstākļos un lai mazinātu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu radīto negatīvo ekonomisko ietekmi, ir nepieciešams paātrināt ciešāku ekonomisko attiecību veidošanu starp Savienību un Ukrainu, lai turpinātu sniegt atbalstu Ukrainas iestādēm un iedzīvotājiem. Tādēļ ir nepieciešami un lietderīgi turpināt stimulēt tirdzniecības plūsmas un muitas nodokļu tirdzniecībai starp Savienību un Ukrainu atcelšanas paātrināšanas nolūkā piešķirt visiem ražojumiem koncesijas tirdzniecības liberalizācijas pasākumu veidā.
- 5) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina konsekvence savas ārējās darbības dažādās jomās. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punkts nosaka, ka kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870⁵ zaudēs spēku 2023. gada 5. jūnijā.
- 7) Ar šo regulu noteiktajiem tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem vajadzētu būt šādiem: i) ieviešanas cenu sistēmas piemērošanas augļiem un dārzeņiem apturēšana; ii) tarifa kvotu un ievad muitas nodokļu apturēšana; iii) atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036⁶ 14. panta 1. punkta pirmās daļas, antidempinga maksājumi par šīs regulas piemērošanas laikā veiktu Ukrainas izcelsmes importu nebūtu jāiekasē nevienā brīdī, pat ne pēc šīs regulas termiņa beigām un iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/478⁷ piemērošanas pagaidu apturēšana. Ar minētajiem pasākumiem Savienība uz laiku sniegs pienācīgu ekonomisko un finansiālo atbalstu Ukrainai un skartajiem ekonomikas dalībniekiem.
- 8) Lai novērstu krāpšanu, šajā regulā paredzētie preferenciāli režīmi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Ukraina ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.
- 9) Ukrainai vajadzētu atturēties ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi,

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870 (2022. gada 30. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 152, 3.6.2022., 103. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1036 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 21. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

kā arī tai vajadzētu atturēties palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai atturēties ieviest jebkādus citus ierobežojumus tirdzniecībai ar Savienību, ja vien tas nav skaidri pamatojams Krievijas militārās agresijas dēļ. Komisijai vajadzētu būt pilnvarām gadījumā, kad Ukraina neizpilda kādu no minētajiem nosacījumiem, uz laiku pilnībā vai daļēji apturēt ar šo regulu izveidotos preferenciālus režīmus.

- 10) Asociācijas nolīguma 2. pants cita starpā paredz, ka demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, suverenitātes un teritoriālās integritātes, robežu neaizskaramības un neatkarības principu ievērošanas veicināšana, kā arī cīņa pret masu iznīcināšanas ieroču un ar tiem saistītu materiālu izplatīšanu un to piegādes līdzekļiem ir būtiskas Asociācijas nolīguma sastāvdaļas. Turklāt Asociācijas nolīguma 3. pantā ir noteikts, ka tiesiskums, laba pārvaldība, cīņa pret korupciju, cīņa pret starptautiska mēroga organizētās noziedzības un terorisma dažādām izpausmēm, ilgtspējīgas izaugsmes sekmēšana un efektīvas daudzpusējās attiecības ir īpaši svarīgi faktori, kas veicina Pušu attiecības. Ir lietderīgi, tāpat kā saskaņā ar citiem Savienības noslēgtajiem asociācijas nolīgumiem, ieviest iespēju uz laiku apturēt ar šo regulu izveidotos preferenciālus režīmus gadījumā, ja Ukraina neievēro Asociācijas nolīguma vispārējos principus.
- 11) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai uz laiku apturēt 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto preferenciālo režīmu, ja vairs netiek ievēroti nosacījumi, lai varētu izmantot preferenciālo režīmu. Šīs pilnvaras būtu arī jāpiešķir, lai ieviestu aizsardzības pasākumus gadījumos, kad līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu Savienības tirgus nelabvēlīgi ietekmē imports saskaņā ar šo regulu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁸.
- 12) Ņemot vērā novērtējumu trīs mēnešu garumā, ko Komisija veic, pamatojoties uz regulāru šīs regulas ietekmes uzraudzību, ir jāparedz iespēja vai nu pēc pienācīgi pamatota dalībvalsts pieprasījuma, vai pēc Komisijas pašas iniciatīvas no jauna ieviest muitas nodokļus, ko citādi saskaņā ar Asociācijas nolīgumu piemēro tādu ražojumu importam, uz kuriem attiecas šīs regulas darbības joma un kuri nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā.
- 13) Komisijas gada ziņojumā par to, kā tiek īstenota padziļinātā un visaptverošā brīvās tirdzniecības zona, kas ir Asociācijas nolīguma neatņemama daļa, būtu jāiekļauj rūpīgs šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums.
- 14) Ņemot vērā steidzamību, kas saistīta ar situāciju, kuru radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- 15) Ņemot vērā ekonomikas situācijas steidzamību Ukrainā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/870 darbības termiņa beigas 2023. gada 5. jūnijā, šai regulai būtu jāstājas spēkā 2023. gada 6. jūnijā,

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

1. Tiek ieviesti šādi preferenciāli režīmi:
 - (a) ievešanas cenu sistēmas piemērošanu aptur attiecībā uz ražojumiem, kuriem tā tiek piemērota, kā norādīts Asociācijas nolīguma I pielikuma A daļā. Minēto ražojumu importam nepiemēro muitas nodokļus;
 - (b) aptur visas Asociācijas nolīguma I pielikuma A daļā noteiktās tarifa kvotas, un ražojumus, uz kuriem attiecas šīs kvotas, no Ukrainas Savienībā ļauj ievest bez muitas nodokļu piemērošanas.
2. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2016/1036 14. panta 1. punkta pirmās daļas, antidempinga maksājumus par šīs regulas piemērošanas laikā veiktu Ukrainas izcelsmes importu neiekasē nevienā brīdī, pat ne pēc šīs regulas termiņa beigām.
3. Uz laiku aptur Regulas (ES) 2015/478 piemērošanu Ukrainas izcelsmes importam.

2. pants

Nosacījumi preferenču režīmu piešķiršanai

Preferenciālus režīmus, kas noteikti 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, piešķir ar šādiem nosacījumiem:

- (a) atbilstība Asociācijas nolīgumā noteiktajiem ražojumu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām;
- (b) Ukraina atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādu citus ierobežojumus tirdzniecībai ar Savienību, ieskaitot diskriminējošus iekšējus administratīvus pasākumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ, un
- (c) Ukraina ievēro demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, un tiesiskuma principu, kā arī īsteno pastāvīgus un konsekventus centienus korupcijas un nelikumīgu darbību apkarošanai, kā paredzēts Asociācijas nolīguma 2., 3. un 22. pantā.

3. pants

Pagaidu apturēšana

1. Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka Ukraina neievēro šīs regulas 2. pantā izklāstītos nosacījumus, tā var ar īstenošanas aktu pilnībā vai daļēji apturēt 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktos preferenciālus režīmus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. panta 3. punktā.
2. Ja dalībvalsts pieprasa Komisijai apturēt kādu no preferenciāliem režīmiem, jo Ukraina nav ievērojusi 2. panta b) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus, Komisija četru mēnešu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas iesniedz pamatotu atzinumu

par to, vai apgalvojums, ka Ukraina neievēro nosacījumus, ir pamatots. Ja Komisija secina, ka apgalvojums ir pamatots, tā sāk šā panta 1. punktā minēto procedūru.

4. pants

Paātrināts aizsardzības mehānisms

1. Ja Ukrainas izcelsmes ražojumu importē saskaņā ar nosacījumiem, kas nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā, Komisija jebkurā laikā, pieņemot īstenošanas aktu, var atkārtoti ieviest muitas nodokļus, kas citādi saskaņā ar Asociācijas nolīgumu piemērojami minētā ražojuma importam. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. panta 3. punktā.
2. Komisija regulāri uzrauga šīs regulas ietekmi, ņemot vērā informāciju par to ražojumu eksportu, importu, cenām Savienības tirgū un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, Komisija reizi divos mēnešos informē dalībvalstis par regulārās uzraudzības rezultātiem.
3. Komisija sāk novērtējumu par stāvokli Savienības tirgū attiecībā uz līdzīgiem vai tieši konkurējošiem ražojumiem, lai no jauna ieviestu muitas nodokļus.

Minēto novērtējumu pabeidz laikposmā, kas nepārsniedz trīs mēnešus

 - (a) pēc dalībvalsts pienācīgi pamatota pieprasījuma, kurā iekļauti pietiekami *prima facie* pierādījumi, kas minētajai dalībvalstij ir pamatoti pieejami saskaņā ar 5. punktu, par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā, vai
 - (b) pēc savas iniciatīvas pēc tam, kad Komisijai ir ticis skaidrs, ka pastāv pietiekami *prima facie* pierādījumi par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā.
4. Ja novērtējuma rezultātā Komisija uzskata, ka līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu Savienības tirgus ir nelabvēlīgi ietekmēti, un plāno atkārtoti ieviest muitas nodokļus, tā publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kurā paziņo par tādu muitas nodokļu atkārtotu ieviešanu, kas citādi būtu piemērojami saskaņā ar 1. punktu. Paziņojumā sniedz paātrinātā novērtējuma galveno rezultātu kopsavilkumu un norāda termiņu, kurā ieinteresētās personas var rakstiski iesniegt savu viedokli. Šis termiņš nepārsniedz 10 dienas no paziņojuma publicēšanas dienas.
5. Novērtējumā par to, vai būtu jāpiemēro pasākumi saskaņā ar 1. punktu, Komisija ņem vērā visas attiecīgās tirgus norises, tostarp attiecīgā importa ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu stāvokli Savienības tirgū. Minētajā novērtējumā ņem vērā tādus faktorus kā
 - (a) attiecīgā ražojuma importa no Ukrainas pieauguma temps un apjoms absolūtā un relatīvā izteiksmē;
 - (b) attiecīgā importa ietekme uz ES ražošanu un cenām, vienlaikus ņemot vērā importa attīstību no citiem avotiem.

Šis saraksts nav izsmeļošs, un arī citi būtiski faktori var tikt ņemti vērā.

6. Muitas nodokļus, kas citādi piemērojami saskaņā ar Asociācijas nolīgumu, var ieviest no jauna uz tik ilgu laiku, cik nepieciešams, lai neitralizētu nelabvēlīgo ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā.
7. Ja izņēmuma apstākļu dēļ ir vajadzīga tūlītēja rīcība, Komisija, neievērojot 4. punktā minēto procedūru un pēc tam, kad tā ir informējusi ar Regulas (ES) 2015/478 3. panta 1. punktu izveidoto Aizsardzības pasākumu komiteju, var veikt visus vajadzīgos preventīvos pasākumus.

5. pants

Komiteju procedūra

1. Attiecībā uz šīs regulas 3. panta 1. punktu Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013⁹ 285. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Attiecībā uz šīs regulas 4. panta 1. punktu Komisijai palīdz Aizsardzības pasākumu komiteja, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 2015/478 3. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

6. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums

Komisijas gada ziņojumā par padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas īstenošanu iekļauj šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas rūpīgu novērtējumu un, ciktāl tas ir piemēroti, iekļauj novērtējumu par minēto pasākumu sociālo ietekmi Ukrainā un Savienībā. Komisijas tīmekļa vietnē reizi mēnesī dara pieejamu informāciju par ražojumu importu, kas veikts saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

7. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā 2023. gada 6. jūnijā.

Šo regulu piemēro līdz 2024. gada 5. jūnijam.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠLIKUMIEM, KAS IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tirdzniecības pagaidu liberalizāciju, kura papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses.

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

12. nodaļa, 120. pants

Budžetā paredzētā summa 2023. gadam: **21 590 300 000 €**

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes.

☒ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir šāda finansiāla ietekme uz ieņēmumiem:

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi	Periods: daļa 2023. gada — daļa 2024. gada* (miljonos EUR, viena zīme aiz komata)
12. nodaļa, 120. pants ¹⁰	<i>Ietekme uz pašu resursiem</i>	48,4
Kopā		

* Viena gada periods kopš regulas stāšanās spēkā.

Aprēķinu pamatā ir to ražojumu importa apjomi 2021. gadā, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuriem ir pārsniegta gada beznodokļu kvota (t. i., 40 tarifa kvotas), kā arī antidempinga maksājumu aplēses.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem aprēķiniem, no šā lēmuma izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 64,5 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,75 = 48,4$ miljoni EUR attiecīgajā periodā.

¹⁰ Attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem (lauksaimniecības nodokļi, cukura nodevas, muitas nodokļi) jānorāda neto summas, t. i., bruto summas, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka Ukraina ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.